

ver en revisionsbestemmelse, og det skal give ensartede konkurrencevilkår, alt efter om man vil bruge en privat udbyder, eller om man selv vil løse opgaverne.

Sådan som vi har forstået forslaget, er det en videreførelse af den måde, det har kørt på, og det kan vi støtte.

Vi kan også støtte den omlægning, der sker i forhold til aktiverede, sådan at der bliver en større enkelhed på området. Det er i det hele taget en radikal prioritet, at tingene bliver så enkle, som det kan lade sig gøre inden for en rimelig retfærdig ramme. Der oplever vi, at det her forslag er med til at sørge for, at tingene peger i den retning.

Der er nogle tekniske ting, som vi gerne vil have oplyst, sådan at vi er sikre på, at vi har forstået dybden i ordningen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Thomas Krog.

Thomas Krog (SF):

I lighed med de andre ordførere kan jeg sige, at der er nogle tekniske ting i det her.

I SF er vi ikke så meget optaget af at øge omfanget af udlicitering. Vi er væsentlig mere optaget af at skulle se på kvaliteten i det arbejde, også det udliciterede arbejde, som bliver udført.

Når det er sagt, vil jeg sige, at SF støtter det her forslag. Vi synes, det er fint, at man begrænser det her momsregnskab mellem hinanden. Vi synes også, det er fint, at man ensretter nogle regler i forhold til aktiverede.

Det her er måske et af de få lovforslag, som reelt kan give nogle enklere foranstaltninger. Så SF støtter det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Den sidste ordfører er fru Majbrit Berlau.

Majbrit Berlau (EL):

Det har været sagt fra talerstolen flere gange, at det her blot drejer sig om nogle tekniske ændringer. Det er muligt, men det er nogle tekniske ændringer af en ordning, som Enhedslisten generelt er modstander af. Det er en ordning, der skaber bedre muligheder for, at virksomheder kan købe sig ind på uddannelsesområdet.

Enhedslisten mener generelt ikke, at velfærd er et område, man skal skabe udliciteringer på, og derfor kan vi heller ikke gå ind for et forslag,

der berører dette område, så vi vil stemme imod et sådant forslag.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren, og så er det undervisningsministeren for lige at sige et par bevingede ord.

Kl. 16.10

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne sige tak for den brede tilslutning.

Fru Majbrit Berlau har jo fuldstændig ret. Det her handler om udlicitering – ikke om, at nogen skal tvinges, men om, at der skal være neutralitet, når man vælger mellem selv at ville levere en ydelse eller købe den ude i byen. Så enkelt er det. Den ordning foreslår vi skal fortsætte, og at den bliver udvidet til institutioner, som har med aktivering at gøre.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 46:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre fokus på køn i undervisningen i folkeskolen.

Af Pernille Vigsø Bagge (SF) m.fl.

(Fremsat 13/12 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er glad for anledningen til at redegøre for nogle af ministeriets initiativer i regeringens handlingsplan for nedbrydelse af kønsbestemte barrierer til uddannelse, arbejde og foreningsliv

blandt kvinder og mænd med anden etnisk baggrund end dansk.

Men selve beslutningsforslaget bliver jeg nødt til at afvise, ikke fordi jeg finder det irrelevant, men fordi jeg mener, at forslaget grundtanke allerede er indeholdt i den gældende lovgivning og i de netop igangsatte initiativer.

Ifølge folkeskolelovens formålsparagraf skal folkeskolen forberede til deltagelse, medansvar og rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

Den opgave tager skolen på sig allerede i dag og vil gøre det i fremtiden. Under den smukke tekst ligger der jo netop et krav om, hvad skolens overordnede udgangspunkt skal være, nemlig i samarbejde med forældrene at forberede eleverne på at deltage i vores samfund med frihed og folkestyre.

Demokrati, ligestilling, respekt og ansvar er således nogle af de grundlæggende elementer, der afspejler folkeskolens virke, og som indgår i lærernes pædagogiske overvejelser og valg af indhold, aktiviteter og arbejdsmetoder. Alt det hører til grundstenene i folkeskolens undervisning.

Nu er vi heldigvis ikke ens. Vi ved, at drenge og piger har stærke og svage sider, som traditionelt opfattes som kønsbestemte. Vi ved, at disse kønsforskelle optræder mere udtalt senere i uddannelsesforløbet. Det er der ikke nødvendigvis noget galt i, men det er vigtigt at sikre, at der ikke optræder barrierer, som hindrer piger og drenge i at udnytte deres ressourcer eller i at foretage et uddannelsesvalg, der passer til deres evner og ønsker.

PISA-undersøgelserne viser, at drenge klarer sig bedre i matematik og naturfag end piger, men meget tyder på, at folkeskolens undervisningsform generelt passer pigerne bedst. Disse konstateringer medfører forhåbentlig, at man i lærerkredse bliver mere bevidst om disse barrierer.

I uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorienteringen kan der udvikles redskaber og metoder, der fremmer lysten til at overveje et utraditionelt valg. Der kan bl.a. overvejes kønsopdelte virksomhedsbesøg. Det er derfor vigtigt, at der i videst muligt omfang er rollemodeller, der kan vise vejen inden for et område, som for de fleste er ukendt land.

I regeringens handlingsplan for at nedbryde kønsbestemte barrierer til uddannelse blandt mænd og kvinder med anden etnisk baggrund

end dansk har ministeriet forpligtet sig til at iværksætte en række initiativer. Her vil jeg bl.a. nævne undervisningsmateriale til skoler om kønsroller, etnicitet og ligestilling. Lærerne skal støttes i deres arbejde med at inddrage både etnicitet og køn i deres arbejde. I den forbindelse skal der udarbejdes undervisningsmateriale til brug for skolers undervisning om kønsroller og ligestilling.

I den forbindelse er det en glæde at konstatere, at de seneste opgørelser viser, at en langt større del af pigerne blandt andengenerationsindvandrere nu får en uddannelse målt i forhold til kvinderne blandt førstegenerationsindvandrere.

Blandt de øvrige initiativer i handlingsplanen indgår også en demokrativejledning, som kan medvirke til at styrke undervisningen i demokratiske værdier i grundskolen og i ungdomsuddannelserne, og netop i de demokratiske værdier indgår ligestilling, dialog, tolerance samt ånds- og ytringsfrihed, ikke at forglemme i disse dage.

I samme handlingsplan iværksættes også projekt om køn, etnicitet og vejledning. Det overordnede formål er via nye tilgange til uddannelses- og erhvervsvejledningen at inkludere de unge fra etniske minoritetsgrupper i strategien for at nedbryde det kønsopdelte arbejdsmarked. Kønsaspektet skal også indgå som en integreret del af vejlederuddannelsen. Endvidere er der ydet støtte til et digitaliseret undervisningsmateriale til elever i grundskolen, som omhandler det nye kvindeliv i Danmark:

KL 16.15

Køn og kønsforskelle er ikke nævnt direkte som temaer i mål- og læseplaner i alle folkeskolens fag og emner, men i en række fag indgår ligestilling og kønsrelaterede aspekter. Lad mig bare nævne dansk, historie, samfundsfag og idræt. Derudover indgår emnerne i to af de obligatoriske emner, nemlig sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab samt uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering.

Af regeringens debatoplæg til Globaliseringsrådet fremgår det, at der under initiativer til styrket faglighed inden for de grundlæggende fagområder skal ske en styrkelse af de kulturbærende fag. I den forbindelse har jeg netop nedsat tre udvalg om kristendomskundskab, historie og samfundsfag. Udvalgene skal udarbejde anbefalinger til, hvordan disse fag kan styrkes.

Som grundlag skal udvalgene vurdere de nuværende faglige beskrivelser.

Derfor kan regeringen ikke tilslutte sig et forslag, som pålægger regeringen at nedsætte paralleludvalg, som skal komme med forslag til ændringer i læreplaner for folkeskolens obligatoriske fag, men jeg skal da gerne viderebringe forslagsstillernes bemærkninger til udvalgene til drøftelse og til inspiration for deres videre arbejde.

Jeg håber, at jeg hermed har taget positivt imod beslutningsforslaget, beskrevet, hvor meget vi er i gang med, og gjort det troværdigt, at vi arbejder på sagen i den samme ånd, som forslagsstillerne ønsker.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det var meget prisværdigt med den positive tone, ministeren lagde ind i afvisningen af beslutningsforslaget.

Kun to ting: Den ene ting er ministerens bemærkninger til PISA-undersøgelsen, hvor ministeren siger, at han håber, at PISA-undersøgelsens konstatering, for så vidt angår det køns-mæssige, vil føre til mere bevidste lærere. Det er en sjælden, hvad skal man sige, håndsky behandling af PISA-undersøgelsens resultater. Ellers plejer ministeren nok at være meget håndfast i sin opfølgning på PISA-undersøgelsens resultater. Derfor vil jeg gerne have ministeren til at uddybe, hvordan han mener at PISA-undersøgelsens resultater i forhold til kønnene vil blive omsat til undervisningen.

Og så bare for at være helt klar over det vil jeg for det andet spørge, om ministeren vil bede udvalgene, der skal se på indholdet af det, ministeren kalder kulturbærende fag, om at se på kønsaspektet, eller om ministeren vil sige til dem, at det er noget, som har været taget op i Folketingssalen. Jeg synes, der er stor forskel på, om ministeren selv lægger vægt på, at der ses på det, eller om der bare henvises til en diskussion her.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil viderebringe kopi af debatten og henvise til det, jeg har sagt, og så vil jeg naturligvis skrive høfligt til de to formænd, at jeg går ud fra, at de vil drøfte spørgsmålet.

Med hensyn til PISA-undersøgelsen forstår jeg godt spørgsmålet. Men sagen er, at der jo også i fagkredse hersker en betydelig rådvild-

hed, når det gælder dette mærkelige fænomen, at forskellen på og drenges og pigers tilegnelse af kundskaber inden for fysik er størst i Danmark. Jeg tænker på, at vi indførte natur og teknik netop for at reducere den forskel på piger og drenge, for, som professor Helene Sørensen sagde dengang, at gøre pigerne interesserede i fysik, før de bliver til damer, og nu står vi så efter mange års natur og teknik-undervisning og kan konstatere, at det tilsyneladende ikke virkede, som det skulle.

Jeg kan forsikre om, at dette overvejes og er blevet overvejet i de udvalg, der arbejder med de naturvidenskabelige fag, især fysikudvalget, som jeg mødes med inden så længe, og jeg har været til konference på Eksperimentarium, hvor man også har drøftet spørgsmålet. Så det er i høj grad under overvejelse i fagkyndige kredse og også i ministeriet. Det kan jeg forsikre om.

Kl. 16.20

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er al ære værd, at det bliver drøftet ved konferencer og i ministeriet, men specielt den sidste del af ministerens svar giver jo anledning til at spørge, om ikke ministeren vil finde det relevant, at der bliver iværksat egentlig forskning i det her, fordi det er ganske bemærkelsesværdigt, at der er så store kønsforskelle, og at det gælder i Danmark. Specielt er det bemærkelsesværdigt i forhold til – tror jeg – at de fleste danskere oplever, at Danmark er et land, som er langt fremme ligestillingsmæssigt, som har en åben tilgang til kønsidentitet og til, hvad man vægter som interessant for det ene og for det andet køn.

Derfor vil jeg spørge, om det ikke vil være relevant for ministeren at udføre egentlig sektorforskning i, hvad kønnet betyder for undervisningen, sådan at der er et forskningsmæssigt fundament for de overvejelser, der gøres, bl.a. i ministeriet.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan jo slet ikke stå for det spørgsmål, fordi det bygger på en fælles opfattelse mellem fru Margrethe Vestager og mig, nemlig en opfattelse gående ud på, at man godt kan bruge PISA-undersøgelser til noget.

Jeg er stærkt provokeret af den kæmpe forskel, der er på drenges og pigers kundskaber og færdigheder inden for fysik, og jeg synes ikke,

jeg skal afvise noget som helst. Jeg vil gerne overveje fru Margrethe Vestagers forslag.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg synes jo egentlig, det er lidt mærkeligt, at undervisningsministeren afviser det her forslag og så selv refererer til PISA. Det er jo ikke en, men flere undersøgelser, der har vist, at der bl.a. på det naturvidenskabelige område eller det naturfaglige område er en stor forskel. Det er derfor nødvendigt med et meget systematisk arbejde for ikke at tabe pigerne bl.a. i fysik- eller naturfagsundervisningen.

Det handler netop om meget mere systematisk at få udarbejdet både en forståelse på seminarierne for, at man skal gøre noget ved det her også i sin undervisning på seminarierne, og at der bliver udarbejdet undervisningsmateriale. Hvis man, som jeg har gjort det adskillige gange, har siddet og kigget i fysikbøger, så er det ret åbenlyst, at alene undervisningsmaterialet virker blokerende.

Så jeg synes faktisk, det ville være produktivt, hvis ministeren, selv om det her er et forslag fra et oppositionsparti, ville gå konstruktivt ind i at forholde sig til det, fordi det er noget, vi kan gøre noget ved. Men det nytter altså ikke, hvis det er sådan lidt drypvis rundtomkring, vi gør det.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har lige modtaget forslaget til en handlingsplan fra det udvalg, der var nedsat omkring fysik, med professor Nils O. Andersen som formand, og der har man faktisk gjort sig overvejelser om disse problemer. Det vil professor Henrik Busch fra Danmarks Pædagogiske Universitet kunne bekræfte. Han har været næstformand i udvalget.

Vi sad faktisk og drøftede disse ting, og det er absolut ikke sådan, at man har set bort fra det. Man har betragtet det som et af kerneproblemerne, og derfor synes jeg, vi nu skal få implementeret den handlingsplan og ikke mindst de dele, som har at gøre med den matematik, vi nævner her, for jeg synes, at når jeg lige har bedt om at få nogle råd, så skal jeg se på de råd, før jeg begynder at bede om nye råd.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Så vil jeg godt spørge ministeren, om han vil komme i udvalget og diskutere de råd, han har fået. Jeg har stor tillid til, at Nils O. Andersen virkelig ved, hvad han taler om. Han har arbejdet med kønsforskellene på det naturvidenskabelige område og naturligvis især på fysikområde, som er hans eget fagfelt, i mange år. Men jeg vil da meget gerne have, at ministeren så også kommer og diskuterer det her med os og ikke kun, med forlov, sidder i sit eget lønkammer og laver en handlingsplan færdig, for vi er faktisk mange, som i mange år har ønsket, at der skete noget på det her område.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har tænkt mig at gribe det an, som man altid griber den slags an, og jeg vil da meget gerne sende midtvejsrapporter osv. til udvalget. Ministeriets forhold til Folketinget er jo sådan, at vi prøver at informere så godt, vi kan, og Folketinget plejer ikke have noget imod, at man indhenter sagkyndig bistand. Men jeg forstår godt ønsket om, at medlemmer af Folketinget og andre interesserede skal kunne få at se, hvad det er, der foreslås. Det har jeg ikke noget imod, så det ønske vil jeg godt tage med mig.

Kl. 16.25

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Grunden til, at vi i Enhedslisten synes, at det her er et fornuftigt forslag, og generelt at det arbejde med køn på folkeskoleniveau er fornuftigt, er, at jeg opfatter det sådan – og det vil jeg egentlig gerne have ministerens kommentar til – at køn konstrueres i en utrolig tidlig alder. Vi ser en forskel mellem drenges og pigers lyst til at engagere sig på naturvidenskabelige områder for eksempel, som ikke er baseret på en naturlig, biologisk, kan man sige, kønsbaseret opbygning, men på, at vi i en utrolig tidlig alder konstruerer, hvordan mænd og kvinder skal se ud, og derfor er det væsentligt, at man sætter ind allerede i 1. klasse og børnehaveklassen med diskussionen om, hvad køn er.

Det er det, jeg synes er så positivt i SF's forslag: Det er fokuset på, at der skal foregå en dialog mellem drengene og pigerne. Jeg vil godt høre ministerens opfattelse af, fordi jeg forstår, at han jo sætter sit eget arbejde i gang, om det er

konstruktionen af kønnet, vi skal ind og diskutere.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det, som her blev sagt, var præcis det, der var bevæggrunden for det nye fag, natur og teknik, som ikke er blevet en succes. Nu har jeg så fået nogle eksperter til at vurdere det én gang til, og jeg vil gerne fremsende deres overvejelser til spørgerne her samt til Udvalget.

Jeg kan forsikre om, at da vi mødtes, havde vi helt særlig fokus på det problem. Det havde vi altså også på den meget spændende konference på Eksperimentarium, som jeg godt vil have lov at nævne, fordi der også var nogle af dem, der tidligere var rådgivere, der var med, bl.a. professor Helene Sørensen.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi drager lære af de ikke særlig heldige erfaringer, vi har gjort, så vi ikke igen bygger på illusioner, men prøver at finde fast grund. En af de ting, som jeg fik ud af mødet, var, at piger på en vis måde tilsyneladende er mere praktisk orienterede, end drenge er.

Jeg skal ikke uddybe det nærmere, jeg er bestemt ikke ekspert, men der var altså ideer til, hvordan man måske også kunne få et bedre samarbejde mellem fysik/kemi og biologi. Jeg vil gerne straks understrege, at man foreløbig ønskede de fag adskilt. Man så det som et fremtidsperspektiv, at man måske en gang i fremtiden kunne få et frugtbart samarbejde mellem de fag, bl.a. for at nå de mål, som vi er enige om, og som ligger i dette beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Tak for de uddybende kommentarer, men det, jeg egentlig spurgte til, og det, jeg synes er vigtigt for den her debat, er, om man opfatter diskussionen omkring køn, som om køn bare er en opdeling i drenge og piger fra fødslen af og vi ikke kan røkke ved de forudsætninger, kønnet har, eller om man opfatter det som en konstruktion, der dannes igennem en socialisering i livet.

Jeg hælder meget til, at det er en konstruktion, der dannes igennem socialiseringen i livet. Jeg synes, det er væsentligt, om det er det, der er forudsætningen for, at man arbejder med køn i folkeskolen, for hvis man tror på, at kønnet for drenge og piger er en konstruktion, så har man også mulighed for gennem en dialog, gennem en udvikling at ændre på drenges og pigers lyst til naturvidenskab, litteratur, gymnastik, og

hvad det nu ellers kan være, der i dag kan være kønsforskelle i, med hensyn til at de hælder mere til det andet ene end til det andet?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det er sikkert rigtigt alt sammen. Der var et ord, jeg ikke forstod, og som blev sagt mange gange. Så vil jeg i stedet for svare ved at sige, hvad jeg mener:

Vi troede tidligere, at dette med, at man blev til drenge og piger, var sådan noget, der kom i puberteten. Det har vist sig at være forkert, fordi, som fru Majbrit Berlau også sagde i sit første spørgsmål, så tyder meget på, at denne kønsidentifikation kommer på et langt tidligere tidspunkt. Uanset om den er kulturelt bestemt eller ej, så kommer den på et tidligere tidspunkt. Og det er det, undervisningen skal tage bestik af. Det er jeg enig i.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til undervisningsministeren. Første ordfører bliver fru Tina Nedergaard.

Tina Nedergaard (V):

Da Venstres ordfører for forslaget er blevet forhindret i at være til stede her i salen, har jeg lovet at læse hendes tale op:

Jeg tror sådan set, vi alle kan støtte de noble intentioner, som ligger bag beslutningsforslag nr. B 46, om at indføre fokus på køn i undervisningen i folkeskolen. I Venstre kan vi støtte intentionerne, men det betyder ikke, at vi mener, at B 46 er den rette fremgangsmåde. Selv om vi i Venstre er stærke tilhængere af, at alle gør en ekstra indsats for at sikre ligestillingen i Danmark og bryde de strukturelle barrierer og de stereotype opfattelser, kan vi ikke helt se nødvendigheden af det forslag, SF har fremsat.

KL 16.30

SF ønsker at nedsætte et udvalg, men udviklingen har efter vores opfattelse allerede overhalet SF mange gange. Der er blevet nedsat udvalg og arbejdsgrupper, og heldigvis er de ofte kommet med en masse gode anbefalinger, som regeringen har valgt at implementere. Jeg kan nævne særlige tiltag over for etniske unge og antimobningskampagner, som også har fokus på det sprog, unge bruger over for hinanden, hvor begreber som luder og lignende bestemt ikke er ukendt. Ligestillingsministeriets kampagne »Unge og Køn«, som netop er målrettet de unge, er endnu et eksempel, i folkeskolens nye for-

målsparagraf er ligeværd indskrevet som en fundamental værdi, og sådan kunne jeg blive ved. Der er behov for handling, men ikke for flere udvalg, og der sker da heldigvis også noget hele tiden.

Ligestillingsministerens kampagne »Ung i en herresexet verden«, som handler om prolongering af det offentlige rum og retten til egen krop, er det seneste eksempel på regeringens handlekraft. Det er et diskussionshæfte, som netop henvender sig til unge, og det er et godt redskab for at starte en debat i en skoleklasse. Det gode ved adskillige af de mange materialer fra Ligestillingsministeriet og andre ministerier er netop, at der fokuseres på både køn, kærlighed, kærestere, kønsroller, sex og porno i et sprog, som er uhøjtideligt og henvender sig direkte til de unge, for det, det reelt handler om, er at få budskabet ud til de unge og på en ukompliceret og uhøjtidelig måde gøre dem bevidste om køn- og ligestillingsproblematikker.

Noget, som heller ikke hænger sammen i B 46, er påstanden om, at køn og ligestilling slet ikke er nævnt i folkeskolens regler i dag. Bevidstheden om køn er allerede i dag en klart integreret del af undervisningen, og hvis vi eksempelvis kigger på de bindende trinmål efter 3. klasse i det obligatoriske emne uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering, står der:

... Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at samtale om drenge- og pigeroller og om ligeværd mellem mennesker ...

Efter 6. klasse står der:

... Eleverne skal være i stand til at diskutere ligheder og uligheder på arbejdsmarkedet, bl.a. i forbindelse med køns- og kulturforskelle ...

Og efter 9. klasse står der, at eleverne skal kunne:

... gøre rede for samspil mellem karriere og hverdag og forholde sig til ligestilling og ligeværd i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet ...

Ja, der sker heldigvis meget på området.

Hvis det ikke var tilfældet, ville Venstre støtte SF's forslag. Men på baggrund af, at der allerede sker en masse på området, og at regeringen udviser handlekraft, ser vi ikke noget behov for at støtte B 46.

Kirsten Brosbøl (S):

Socialdemokraterne er positive over for SF's forslag om at nedsætte et udvalg, der kan se på,

hvordan vi kan få indarbejdet kønnenes betydning i samfundet lidt bedre i undervisningen i folkeskolen. Forslaget falder godt i tråd med de ideer, som vi selv præsenterede i vores ligestillingsudspil fra 2004, og med tankerne i vores folkeskoleudspil fra sidste år om at styrke kønsbevidstheden i naturfagene.

Vores demokratiske værdier bliver jo i høj grad formidlet og indarbejdet gennem folkeskolen, og derfor er det helt afgørende, at både piger og drenge allerede i folkeskolen erfarer, at ligestilling og ligeværd mellem kønnene hænger tæt sammen med vores demokratiske grundlag og principper i velfærdssamfundet.

Vi er fuldt ud klar over, at folkeskolen ikke kan løse alle problemer, men folkeskolen er ganske enkelt en enestående uddannelses- og kulturinstitution, der har utrolig stor betydning for vores faglige og menneskelige udvikling og måde at tænke på. Ønsker vi at fremme et samfund med lige muligheder for alle, er det derfor både oplagt og nødvendigt, at emnet bliver en naturlig del af folkeskolens arbejde, og det vil også, som forslagsstillerne skriver i bemærkningerne, styrke integrationen af etniske minoriteter.

Danmark har fortsat et af Europas mest kønsopdelte arbejdsmarkeder. Vi har ikke formået at bryde det meget kønsskæve billede, som kan ses på landets uddannelsesinstitutioner og på arbejdsmarkedet, hvor kvinder i høj grad er at finde på de såkaldt bløde områder, typisk i lavtlønnede job, og er overrepræsenterede i den offentlige sektor. Derfor skal folkeskolen også i højere grad end i dag spille en større rolle i indsatsen for ligestilling.

Som det også fremgår af bemærkningerne til forslaget, er kønsperspektivet ikke en integreret del af alle folkeskolens fag i dag. Kun i fagene historie, arbejdskendskab og uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering er der i dag et krav om, at eleverne skal erhverve kendskab til ligestillingsmæssige problemer, men på trods af at det faktisk er en del af målene i erhvervs- og uddannelsesvejledningen, viste en rapport fra Center for Ligestillingsforskning faktisk i 2004, at der også på dette område har været problemer med kønsblindhed i vejledningen.

Kl. 16.35

Hvis vi vil bryde det kønsopdelte arbejdsmarked, er det helt afgørende, at skolevejlederne har de nødvendige værktøjer, der forhindrer, at piger og drenge pr. automatik vælger typiske kvindefag og mandefag. Det er rigtigt, som både

ministeren og Venstres ordfører har været inde på, at ministeren for ligestilling har taget en række initiativer og bl.a. for nylig lanceret en hjemmeside, som skal inspirere forældre, undervisere og elever til, hvordan man kan tænke kønnet ind i uddannelses- og erhvervsvalget. Vi synes sådan set, det er en fin hjemmeside, men vi synes overhovedet ikke, det er nok, så vi er helt på linje med forslagsstillerne i, at der er behov for at tænke ligestilling ind i alle folkeskolens fag. Det er en omfattende manøvre, som ikke bare kræver en ændring af læseplanerne, men også at lærerne bliver mere rustede til, hvordan de skal tænke kønsroller ind i undervisningen, ikke mindst i den pædagogiske tilgang til undervisningen.

I folkeskolen har der i de seneste år været fokus på særlige kønsrelaterede problemer, som det også blev nævnt af ministeren. F.eks. er drengene jo i dag overrepræsenterede i specialundervisningen, og mange taler om en feminisering af uddannelsessystemet. Med PISA-undersøgelsen og Danmarks Evalueringsinstituts rapporter om køn, karakter og uddannelse fra sidste år blev der sat fokus på kønnets betydning for piger og drenges præstationer i folkeskolen.

For at kunne tackle diskussionen er det nødvendigt, at de lærerstuderende på seminarierne får kendskab til forskellige retninger inden for kønsforskningen og bliver i stand til at gennemskue de myter, der hersker om, hvad køn egentlig er, og hvori kønsforskellene reelt består. Ellers kan integreringen af køn i undervisningen få den stik modsatte effekt af, hvad vi ønsker. Vi risikerer, at vi i stedet for at gøre op med stereotype kønsroller kommer til at cementere traditionelle kønsopfattelser og fremme en bestemt kønsopdelt adfærd hos børnene, mens hensigten må være at bryde med stereotyper og fremme mangfoldigheden.

SF's forslag tager indirekte hul på en meget vigtig debat om køn og uddannelse. Det er en meget vanskelig diskussion, som også rækker noget ud over det, som beslutningsforslaget sigter mod, men det er en meget vigtig debat, som vi fra Socialdemokraternes side mener det kunne være oplagt at lade indgå i kommissoriet for det foreslåede udvalg, idet den pædagogiske tilgang i høj grad også har indflydelse på, hvordan vi får indarbejdet køn i undervisningen.

Det er også en diskussion, der i høj grad er relevant i forbindelse med de forhandlinger om læreruddannelsen, der er i gang lige nu. Hvis formanden havde set min markering tidligere,

var det faktisk det, jeg gerne ville spørge undervisningsministeren om, nemlig om dette spørgsmål er noget, der indgår i de igangværende forhandlinger om læreruddannelsen. Det er jo faktisk utrolig relevant, at også de lærerstuderende bliver opmærksomme på, hvordan hele kønsforskningstraditionen ser ud, ikke mindst set i lyset af det spørgsmål, der blev stillet fra Enhedslistens ordfører om, hvordan kønsroller egentlig bliver skabt.

Med disse kommentarer støtter vi fra Socialdemokraternes side SF's forslag.

Martin Henriksen (DF):

Forslagsstillerne ønsker at nedsætte et udvalg, der ud fra et ligestillingsperspektiv skal udarbejde nye læseplaner og undervisningsmetoder til brug for undervisningen i folkeskolen. SF lægger op til en gennemgang af diverse fag med henblik på en mere ligestillingsorienteret undervisning i folkeskolen.

Man kunne frygte, at hvis SF's forslag blev vedtaget, ville der ikke være plads til andet end ligestillingssnak i skolen. Der er mange relevante samfundsforhold, som man skal fokusere på i folkeskolen, men jeg synes, vi skal passe på med at stille forslag om alverdens ting, hver gang der er noget, vi lige mener er nødvendigt at tage op. I øvrigt er det op til lærerne at introducere eleverne til forholdene i det danske samfund, herunder ligestilling, og det gælder naturligvis i høj grad for de muslimske elever. Men jeg synes, at set i lyset af de seneste dages begivenheder i Danmark og Mellemøsten i forbindelse med et par tegninger er det nok mere relevant, at folkeskolen bredt og generelt introducerer eleverne og i høj grad igen de muslimske elever til de demokratiske tanker og værdier, herunder at mænd og kvinder er lige meget værd.

Dansk Folkeparti er selvfølgelig villig til at diskutere, hvordan vi kan gøre lærerne og folkeskolen i stand til at håndtere de alvorlige problemer, der er i forbindelse med integration, og det mener jeg faktisk er det mest relevante, når man taler om ligestilling. Jeg synes også, det er relevant at slå fast, at det fremgår af folkeskolens formålsparagraf, at folkeskolens virke bl.a. skal være præget af ligeværdighed og demokrati.

Jeg bemærkede selvfølgelig, at undervisningsministeren talte om udvalget om naturfag, hvor pigerne halter lidt bagefter. Men jeg synes også, at når man taler ligestilling, er der en tendens til at tale meget om piger og kvinder. Det er sikkert fuldt berettiget, og det skal man selvføl-

gelig også gøre, men måske burde man kigge mere på, hvordan vi kan få drengene op på samme niveau som pigerne. Drengene halter jo efter i en række fag, og jeg synes, det også ville være relevant at kigge lidt på det. Jeg synes, ligestillingsdebatten har en tendens til at tilte lidt over til den ene side, og det burde man måske også have med i sine overvejelser.

Men Dansk Folkeparti kan ikke støtte SF's forslag.

Kl. 16.40

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil godt spørge hr. Martin Henriksen, om det er gået op for ham, at det er begge køn, forslaget handler om. Det handler ikke om piger, det handler altså om både piger og drenge. Jeg siger det bare, fordi hr. Martin Henriksen mente, at der også er nogle problemer for drengene, men det er sådan set også en del af forslaget.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jo, det har jeg fanget. Jeg synes bare, at når man taler generelt om ligestilling, er der en tendens til, at man tipper lidt over til den ene side og hele tiden taler om pigerne og kvinderne, bl.a. om deres tilknytning til arbejdsmarkedet. Det kan der også være god grund til, men når man taler om folkeskolen, er det vigtigt, at der i hvert fald er nogle, der nævner, at der måske burde gøres en indsats for at få drengene op på det samme niveau, som pigerne er på i nogle fag. Det synes jeg er relevant at nævne.

(Kort bemærkning).

Kirsten Brosbøl (S):

Jamen så må det da være interessant at høre, hvad Dansk Folkeparti vil gøre ved drengene, som jo helt tydeligt er overrepræsenterede i f.eks. specialundervisningen i dag. Jeg kan høre, at Dansk Folkeparti sådan set erkender, at der er nogle problemer, som kan have en kønsbestemt indfaldsvinkel, i folkeskolen i dag, men vi hører ikke rigtig nogen bud på, hvordan Dansk Folkeparti vil tackle problemerne, hvis man ikke er indstillet på at indarbejde kønsperspektivet i undervisningen i folkeskolen.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det er måske sådan, som den socialdemokratiske ordfører selv var lidt inde på, at man har fe-

miniseret folkeskolen og lægger megen vægt på bløde værdier, hvor der måske skulle gives mere plads til drengene.

Der har været nedsat mange udvalg, som bl.a. har kigget på naturfagene og er kommet med nogle anbefalinger til, hvordan man kan få pigerne op på drengenes niveau i naturfagene, og jeg vil opfordre undervisningsministeren til at nedsætte nogle udvalg, som skal se på, hvordan man kan få drengene op på pigernes niveau i andre fag. Jeg har ikke løsningen lige her og nu, men jeg vil opfordre undervisningsministeren til at få nogle fagfolk til at kigge på spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Kirsten Brosbøl (S):

Det er jo sådan set noget af det, forslaget går ud på. Det handler lige præcis om at nedsætte et udvalg, der kan se på nogle af de problemer, som Dansk Folkeparti lige nu beder undervisningsministeren om at nedsætte et udvalg til at se på, så vil Dansk Folkeparti støtte forslaget?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg har allerede sagt en gang, at vi ikke vil støtte forslaget, og jeg ændrer naturligvis ikke holdning 5 minutter efter, at jeg har afsluttet min ordførertale. Men vi vil alligevel godt opfordre til, at undervisningsministeren generelt sætter mere fokus på området, specielt med vægt på, hvordan drengene klarer sig i skolen. Det synes vi sådan set ville være udmærket.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg synes, det er et relevant spørgsmål, fru Kirsten Brosbøl stiller, for hr. Martin Henriksen lægger op til, at det lige præcis er den konstruktion, forslaget redegør for, som skal etableres for at kigge på de kønsforskelle, vi kan se i folkeskolen, men samtidig afviser hr. Martin Henriksen forslaget. Hvad er egentlig den reelle begrundelse for at afvise forslaget?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg har det bedst med, at det er undervisningsministeren, der – gerne efter en drøftelse med Dansk Folkeparti – tager initiativet til at se på, hvordan problemet skal håndteres, og derfor støtter vi ikke SF's forslag.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Det er altså simpelt hen det faktum, at forslaget kommer fra SF, altså fra oppositionen, der gør, at Dansk Folkeparti ikke kan være med, og det betyder altså, at Dansk Folkeparti er blevet så logrende over for regeringen, at det kun er regeringen og Dansk Folkeparti i fællesskab, der kan sætte dagsordenen i Folketinget. Er det opfattelsen af demokrati? Er det opfattelsen af, hvordan parlamentarismen skal køre i Danmark? Skal det være en ensidig proces, hvor kun regeringen kan fremsætte forslag, og Dansk Folkeparti afviser blankt, såfremt oppositionen fremsætter et forslag? Det er jo det, hr. Martin Henriksen siger.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil bare gentage mit svar fra før, hvor jeg sagde, at jeg synes, det vil være glimrende, hvis undervisningsministeren kan finde ud af, hvordan man kan håndtere problemet og få drengene op på det samme niveau som pigerne.

Med hensyn til at Dansk Folkeparti altid danner fløj sammen med regeringen, vil jeg bare håbe, at fru Majbrit Berlau er her lidt senere, når vi har en debat om et andet emne, for så vil påstanden fra fru Majbrit Berlau formentlig blive manet godt og grundigt i jorden.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg fik det ud af hr. Martin Henriksens besvarelse, at det er et spørgsmål, som optager Dansk Folkeparti. Det synes jeg er meget positivt, og derfor vil jeg spørge hr. Martin Henriksen, om det er sådan, at hvis ministeren – selvfølgelig mod forventning – skulle være en lille smule fodslæbende med at få taget spørgsmålet op, vil Dansk Folkeparti påtage sig at sørge for, at der faktisk sker noget i sagen, altså sørge for, at de udvalg, der er nedsat, faktisk beskæftiger sig med kønsspørgsmål, så mødre ikke holder deres drenge hjemme et år ekstra, fordi de f.eks. er bange for, at drengene ikke kan begå sig i pigeskolen.

Kl. 16.45

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Dansk Folkeparti vil meget gerne understrege over for undervisningsministeren, at det er et område, som skal tages alvorligt. Det vil vi godt påtage os at gøre over for undervisningsministe-

ren, og derfor går jeg også ud fra, at fru Margrethe Vestager opfatter det sådan, at det er en problemstilling, som Dansk Folkeparti tager alvorligt og godt vil kigge på.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil gerne kvittere positivt. Det Radikale Venstre har den opfattelse, at der er mange veje, der kan lede til det samme mål, derfor synes jeg, det er en god melding, hr. Martin Henriksen giver, og vi vil selvfølgelig tillade os at følge op på resultaterne af Dansk Folkepartis indsats.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Ja, det ville også skuffe mig, hvis Det Radikale Venstre ikke gjorde det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Carina Christensen for Det Konservative Folkeparti.

Carina Christensen (KF):

Allerførst vil jeg gerne sige, at jeg synes, det har været en god debat indtil nu. Faktisk synes jeg næsten, debatten har været bedre end selve forslaget, for forslaget er vi som udgangspunkt ikke særlig enige i, men alt det, der er blevet sagt indtil nu, er vi til gengæld ganske enige i, så jeg tror faktisk ikke, vi er så langt fra hinanden.

Generelt vil jeg sige, at der ikke er nogen tvivl om, at det er et velment forslag fra SF, og som udgangspunkt er vi også enige med forslagsstillerne i, at vi selvfølgelig skal gøre alt, hvad vi kan, for at sikre ligestilling og ligeværd i samfundet. Men når det er sagt, mener vi dog, at de midler til at nå målet, der bliver foreslået her, ikke er de rigtige, og man kan også sige, at de måske er overflødige.

Som vi har hørt, har ministeren allerede nedsat nogle udvalg, der vil tage spørgsmålet ind som et aspekt, og derudover synes jeg måske også, at SF går meget langt i forslaget. Man konkluderer nærmest på forhånd ved at sige, at der skal nedsættes et udvalg, der skal komme med anbefalinger til udarbejdelse af undervisningsmaterialer og forslag til ændringer i læreplaner for folkeskolens obligatoriske fag osv. Man har faktisk allerede konkluderet resultatet af udvalgsarbejdet, og det synes jeg måske ikke er en hensigtsmæssig måde at starte på.

Som de fleste ved, står der jo allerede i folkeskolens formålsparagraf, at skolens virke skal

være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati, og som udgangspunkt har vi sådan set ikke noget belæg for at beskyldte lærerne i den danske folkeskole for ikke at leve op til denne bestemmelse i formålsparagraffen i deres undervisning.

Jeg synes måske også, at der savnes lidt dokumentation i forslaget. PISA-undersøgelsen er ikke nævnt i forslaget, og så vidt jeg kan se, er begrundelsen for at fremsætte forslaget kun en overordnet bekyrring, som vi også deler, og at der skal sættes mere fokus på kønsaspektet. Vi er enige i, at der godt kan ses på, om der er et behov for bedre undervisningsmaterialer eller nogle ændrede formålsbestemmelser, men vi vil ikke konkludere på forhånd, som der bliver lagt op til i beslutningsforslaget.

Derudover synes vi, der er grund til at anerkende, at regeringen allerede har udarbejdet den handlingsplan, som er omtalt. Formålet med planen er at nedbryde kønsbestemte barrierer for uddannelse, arbejde og foreningsliv for kvinder og mænd med anden etnisk baggrund end dansk, og det er en del af handlingsplanen, at der skal laves nyt undervisningsmateriale til skolerne om kønsroller og ligestilling, og at der skal laves demokrativejledninger og digitaliseret undervisningsmateriale til elever i grundskolen om det nye liv som kvinde i Danmark.

På ét punkt er jeg meget enig med forslagsstillerne, og det er angående seksualundervisning. Jeg synes, der er brug for, at vi får styrket seksualundervisningen i den danske folkeskole, og jeg vil faktisk gerne lægge op til, at vi under udvalgsbehandlingen tager det aspekt ind og bl.a. kigger nærmere på den nye strategi fra Sex og Samfund, som også omtales i forslaget. De er kommet med en række forslag, som jeg ikke alle er enig i. Bl.a. ønsker de at gøre seksualundervisning til et obligatorisk fag i læreruddannelsen, det mener jeg ikke det skal være, for jeg tror ikke, alle lærerstuderende egner sig til at undervise i det fag. Men det område vil vi i hvert fald se nærmere på.

Men alt i alt kan vi ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg kan forstå på fru Carina Christensen, at hun ikke bryder sig om nedsættelse af et udvalg, fordi hun mener, at så er resultatet givet på forhånd. Nej, sagen er netop, at der skal nedsættes et udvalg med et bestemt formål, og det er det, man skal sige enten ja eller nej til.

Jeg synes sådan set, det kunne være interessant at få at vide, om fru Carina Christensen er enig i formålet, altså at kønsaspektet skal bringes ind i undervisningen i de obligatoriske fag i folkeskolen. Er ordføreren enig i det?

Kl. 16.50

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg er selvfølgelig enig i, at i den danske folkeskole skal man leve op til det, der står i folkeskolens formålsparagraf, bl.a. at der skal være ligeværdigt demokrati i folkeskolen. Hvis der er nogen undersøgelser, der kan dokumentere, at der ikke leves op til det i dag, synes jeg selvfølgelig, vi skal tage spørgsmålet op, og hvilke tiltag det så skal føre til, må vi se på hen ad vejen. Men at konkludere allerede nu, at der er behov for nyt undervisningsmateriale og ændring af læreplanerne for de obligatoriske fag, synes jeg simpelt hen er at gå for langt, fordi grundlaget er for lille i forhold til dokumentationen for, hvad der er behov for.

Jeg er enig i, at der bliver forsket for lidt i kønsspørgsmål. Jeg hører fra mange sider, at der bliver forsket for lidt på det område, og at det godt kunne fylde noget mere, så det aspekt vil vi meget gerne se nærmere på. Vi er også glade for, at ministeren har tilkendegivet her i dag, at han også ønsker at se, om der er mulighed for det, og vi bakker også op, at der allerede er igangsat et udvalgsarbejde. Men vi kan ikke støtte forslaget i den udformning, det har her.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Skal jeg forstå det sådan, at hvis fru Carina Christensen kan se, at det faktisk er rigtigt, hvad vi siger, altså at køn kun er inde i billedet ganske få steder i folkeskolen, er fru Carina Christensen enig i, at det er vigtigt at få det ind i læseplanerne i alle de obligatoriske fag?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Nej, det er simpelt hen at overfortolke mig.

Jeg synes, at vi først skal have undersøgt problemets omfang: Lever lærerne i den danske folkeskole ikke op til formålsparagraffens ord om at sætte fokus på ligeværd, demokrati osv.? Først når vi har fået dokumenteret problemets omfang, kan vi se, hvad der skal til, for at vi kan forbedre forholdene: Kan problemet løses med bedre undervisningsmaterialer, kan vi løse det

ved at skrive det ind i læreplanerne for folkeskolen osv. osv.?

Jeg synes, man konkluderer alt for tidligt. Udvalgsarbejdet er jo sådan set ikke er gået i gang endnu, og eksperterne har ikke haft lejlighed til at udtale sig om, hvad de mener der er behov for.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg har to spørgsmål:

Ordføreren sagde, at skolen skal præges af ligeværd, demokrati og åndsfrihed. Det var den formålsparagraf, som blev foreslået, men det er jo ikke den formålsparagraf, som blev vedtaget. Der står i dag, at skolen skal bygge på ligeværd, åndsfrihed og demokrati, og derfor vil jeg spørge ordføreren, om det er udtryk for en kvalitativ forskel, altså om der er mindre ligestilling eller mere ligestilling i den nye formulering. Det er det ene.

Det andet er: Hvordan kan ordføreren være sikker på, at de udvalg, som ministeren nævnte, kan komme med en egentlig dokumentation for, at køn optræder i alle folkeskolens obligatoriske fag og emner? Som jeg hørte ministeren, er det kun på de kulturbærende fagområder, altså dansk, historie og kristendomsundskab, der er nedsat udvalg, og de områder dækker jo slet ikke folkeskolens fag som helhed.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Med hensyn til den nye formålsparagraf er det rigtigt, at der er kommet en ny formulering, men der er ikke ændret noget i intentionerne eller vægtningen. Ligestillingen skal vægtes lige så tungt, som den forhåbentlig altid er blevet, og vi har ikke noget belæg for at sige, at lærerne ikke lever op til den del af folkeskolens formålsparagraf.

Jeg synes, det er et godt sted at starte. Undervisningsministeren har nedsat tre udvalg, der skal kigge på kristendomsundskab, historie og samfundsfag, og det synes jeg er et godt udgangspunkt. Nu henvender vi os til udvalgene og spørger, om de kan inddrage kønsaspektet, og hvis det er tilfældet, kan vi jo se, om det skal bredes videre ud senere hen. Men lad os starte med de tre fag i første omgang.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er mærkeligt, at partier, som lægger så overordentlig stor vægt på kulturbærende fag, ikke hæfter sig ved, at der sker en fortolkningsændring, når man skifter ordene bygger på ud med præges af. Det er en anden diskussion, men det er mig helt ubegribeligt, at man siger, at meningen er den samme, selv om ordvalget skifter.

Det andet er, at jeg synes, det er meget nøjsomt at starte med kun tre fag, når vi ved, at andre fag også betyder utrolig meget for kønsidentiteten. Det kan være idræt, det kan være husgerning, det kan være sløjde, og det kan være musik. Derfor synes jeg, at en ting er, at man ikke vil støtte forslaget, men når afvisningen netop begrundes med, at der mangler dokumentation, forstår jeg ikke, at man ikke gerne vil have sat noget i gang, så det bliver belyst, hvad køn egentlig betyder for folkeskolens undervisning.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Lad mig svare på det sidste først: Vi siger jo netop, at vi gerne vil have sat noget i gang, og undervisningsministeren har tilkendegivet, at han har nedsat tre udvalg, der starter med at kigge på de tre nævnte fag. Det synes jeg er et udmærket sted at starte, for det er meget relevant og også meget aktuelt, og lad os så se på, hvad de vender tilbage med. Hvis det bliver bevist, at der er brug for nogle konstruktive ændringer, kunne det jo være, at vi skulle i gang med også at kigge på de andre fag.

Kl. 16.55

Med hensyn til folkeskolens formålsparagraf kan det godt være, at fru Margrethe Vestager ikke er enig i den nye formålsparagraf, vi er kommet frem til. Men vi har brugt mange timer på den, og jeg er glad for, at der står en bred forligskreds bag den nye formålsparagraf. Vi har vendt og drejet og analyseret hvert et ord, og ligeværd og demokrati indgår stadig med nøjagtig den samme vægtning som hidtil.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Fru Carina Christensen efterlyser en analyse og mener, at forslaget ikke er holdbart, fordi det ikke bygger på en ordentlig analyse. Men vi kan vel godt være enige om det faktum, at der ikke er ligestilling i samfundet i dag. Vi kan vel godt

være enige om, at der er forskel på mænds og kvinders muligheder, og at der er lønforskelle og alle mulige andre forskelle. Det tror jeg godt vi kan være enige om her i salen.

Men det, jeg synes, der er interessant, er jo, at forslaget ikke kun bygger på nogle læseplaner og noget nyt undervisningsmateriale. Det bygger jo rent faktisk på ideen om, at vi skal have en konstruktiv debat, en dialog kønnene imellem, så man allerede som børn kan sparre med hinanden om, hvad konstruktionen af køn er. Med konstruktion mener jeg den socialisering, der foregår i samfundet, for det er jo ikke sådan, at ved fødslen er piger pr. definition dårligere til naturvidenskab end drenge, og drenge har mere behov for specialundervisning. Vi er ikke født sådan, det er noget, vi socialiserer os til. Vi ved, at forskellen er der, så hvorfor ikke hoppe ud i det og sige: Vi er nødt til at ændre forholdene, for at denne konstruktion ikke skal bæres videre til de næste generationer.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg vil sige, at som udgangspunkt er jeg enig i, at der sikkert kan gøres en stor indsats for at skabe mere ligestilling og ligeværd i det danske samfund generelt. Men det, man gør her, er jo nærmest at give folkeskolen skylden, fordi man siger til lærerne i den danske folkeskole: I lever ikke op til folkeskolens formålsparagraf, hvor jo står, at skolen skal være præget af ligeværd og demokrati. Hvis man kommer med en sådan beskyldning, skal man jo helst kunne dokumentere sin påstand.

Som jeg læser forslaget, står der på side 3, at forslagsstillerne mener, at der er behov for en kønsmainstreaming af undervisningen i folkeskolen, og at der skal arbejdes frem mod nye læseplaner osv. osv. osv. Al ære og respekt for det, men at forslagsstillerne synes det, er måske ikke det helt store belæg for at igangsætte et udvalgsarbejde og helt konkret bede om at gå i gang med at udarbejde nye undervisningsmaterialer. Jeg synes måske, at undersøgelsen skal bredes lidt mere ud.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg opfatter det egentlig ikke sådan, at SF ønsker at pålægge folkeskolen skylden for den strukturelle forskel mellem kønnene i dagens samfund, men jeg opfatter det heller ikke sådan, at når regeringen siger, at der er for få piger i de naturvi-

denskabelige fag, pålægger regeringen lærerne i fagene skylden for det. Jeg mener heller ikke, at når regeringen siger, at der skal afsættes flere timer til matematik, er det matematiklærernes skyld, fordi eleverne simpelt hen ikke er dygtige nok, så hvis det opfattes som en beskyldning, må regeringens initiativer til forbedringer i folkeskolen og den nye lov, der lægges op til, også opfattes som en beskyldning mod nogle lærere.

Jeg synes ikke, det er et spørgsmål om skyld. Det er simpelt hen et spørgsmål om, at hvis vi ønsker at gøre op med de strukturer i samfundet, som i generationer har skabt ulighed mellem kønnene, er vi nødt til at starte i den folkeskole, som langt de fleste gennemgår. Vi er nødt til at tage debatten og sætte fokus på, at der foregår en socialisering af kønnene, hvor drenge bliver socialiseret til en bestemt opfattelse af det mandlige køn, og piger bliver socialiseret til en bestemt opfattelse af det kvindelige køn. Det er netop det, forslaget vil tage fat på, det er derfor, det er et fornuftigt forslag, og intentionerne bag det er stærke og kan gøre en forskel.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jamen jeg er sikker på, at det glæder SF meget, at Enhedslisten synes, det er et fantastisk godt forslag. Vi synes også, at intentionerne er velmente, og at det er et sympatisk forslag, men vi er ikke enige i de midler, der bliver foreslået. Vi har ikke noget imod, at der bliver forsket i spørgsmålet, det synes vi faktisk er en god idé, og derfor er jeg også glad for, at undervisningsministeren har udtalt sig positivt om det her i dag. Men de midler, SF foreslår, er vi ikke enige i, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Kirsten Brosbøl (S):

Den konservative ordfører talte meget om dokumentation, og jeg kan så forstå, at det handler om dokumentation af, hvilke kønsproblematikker der er i folkeskolen, sådan som forholdene er nu.

I dag har vi været inde på, at PISA-undersøgelsen viser, at der er nogle problemer med pigers forhold til naturfag. Danmarks Evalueringsinstitut har udarbejdet rapporten »Køn, karakter og karriere«, som bl.a. analyserer de forskelle, der ligger i køn og kønsroller i folkeskolen i dag, så jeg mener bestemt, der er baggrund og belæg for at sige, at i dag er der nogle bestemte forhold vedrørende køn i folkeskolen,

som gør, at vi står med nogle problemer, f.eks. i forbindelse med specialundervisning af drenge og pigers forhold til naturfag.

Jeg kan ikke forstå, at den konservative ordfører ikke vil erkende, at der er nogle problemer. Det handler ikke om at give nogen skylden for noget, men netop om at sige, at vi mener, folkeskolen er et meget vigtigt redskab til at løse nogle af problemerne, netop fordi det er sådan, som ministeren også var inde på, at køn er noget, der skabes tidligt i livet.

Kl. 17.00

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Jeg er som udgangspunkt meget enig i det, der bliver sagt, og derfor indledte jeg faktisk også min ordførertale med at sige, at jeg synes, debatten i dag har været rigtig god, og jeg synes faktisk, at debatten her i dag har været bedre, end forslaget egentlig er, bl.a. fordi man kom ind på PISA-undersøgelsen.

Den her analyse af køn, karriere osv. er man også kommet ind på her i dag, den fremgår bare ikke af beslutningsforslaget. Når man læser beslutningsforslaget, så virker det lidt, som om det er noget, man har taget ud af den blå luft og skrevet ned, og så er forslagsstillerne kommet frem til, at løsningen på alle ligestillingsproblemer i Danmark bare er, at vi får noget bedre undervisningsmateriale i folkeskolen. Der synes vi måske, at vi gerne vil have det lidt mere veldokumenteret. Vi vil gerne have sat et reelt forskningsarbejde i gang, inden vi ligesom konkluderer, hvad løsningen skal være.

(Kort bemærkning).

Kirsten Brosbøl (S):

Hvis der var indgået noget mere dokumentation i det her forslag, så kunne De Konservative måske godt have støttet forslaget? Er det sådan, vi skal opfatte det?

Så har jeg lige en sidste ting. Altså, den konservative ordfører har flere gange nævnt, at det her om ligeværd jo altså står i formålsparagraffen. Men er det det samme?

Altså det, der jo foreslås med det her beslutningsforslag, er, at det skal indgå i læreplanerne. Det er vel at konkretisere det nærmere, hvis man siger, at nu skal det altså også indgå i læreplanerne. Så gør man vel netop det, at man sikrer, at det her indgår i alle fagene. Altså, al ære og respekt for formålsparagraffen, men den er jo ikke i sig selv en garanti for, at man i alle fag indar-

bejder det her perspektiv om køn og ligestilling som en aktiv del af undervisningen, og det er jo lige præcis det, det her forslag skal være med til at sikre.

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Om vi havde støttet det her forslag, hvis der havde været mere dokumentation? Det havde i hvert fald hjulpet det utrolig godt på vej, og jeg synes, at forslaget mangler dokumentation.

Det er rigtigt, vi har PISA-undersøgelsen, der peger i en retning, og der er flere andre undersøgelser. Men jeg synes faktisk, der er behov for, at vi måske igangsætter et reelt forskningsarbejde på det her område, hvor vi bl.a. kigger på forskellige indlæringsmetoder osv. i forhold til køn, altså virkelig får bredt viden ud og laver et grundlæggende godt arbejde, når vi går i gang med at fokusere på det.

Det kan godt være, når vi har lavet det forskningsarbejde, at vi så konkluderer, at der er behov for opstramning af læreplanerne i folkeskolen. Men det skal vi bare ikke konkludere, inden vi overhovedet har sat forskningsarbejdet i gang, og derfor synes vi, at midlerne er forkerte.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Næste ordfører bliver fru Margrethe Vestager.

Margrethe Vestager (RV):

Vi har i Det Radikale Venstre med stor interesse læst SF's forslag og den debat, som det naturligvis rejser.

Først og fremmest er vores interesse, at man ikke bare gør spørgsmål om køn og spørgsmål om ligestilling til en og samme sag. Der er efter vores opfattelse stor forskel på at interessere sig for køn, for det, køn og kønsidentitet betyder, opbygning af kønsidentitet og så spørgsmål om ligestilling.

Man kan sige, at køn så at sige kommer før ligestilling, og at der også i hele kønsdiskussionen ligger et spørgsmål om, hvilken mangfoldighed vi ønsker i vort samfund.

Hvis man ser på folkeskolen som sådan, så kan man sige, at der måske ikke er en entydig forskningsmæssig underbygning af det, men jeg tror, at mange har den oplevelse, at folkeskolen i nogen udstrækning kommer til at sætte pris på bestemte kønsstereotyper, at det i en eller anden grad er meget velset at have en adfærd som pige, i hvert fald er der nogle drenge, som mel-

der tilbage, at de ikke føler, at deres kønsidentitet kan være der.

Derfor må man sige, at bevidsthed om køn er en forudsætning for at kunne nedbryde de køns-specifikke barrierer. Det vil sige, at det at undervise i køn og have køn som et perspektiv på undervisning er afgørende for, at man kan overhovedet kan komme i nærheden af den udmærkede ambition, som regeringen har om at nedbryde kønsspecifikke barrierer. Man bliver nødt til at have et begrebsapparat, der gør, at man kan begribe, at det sådan set er det, man bliver mødt med, nemlig en barriere på grund af ens køn.

Det andet er, at der er forskellige indikationer af, at det ikke står så godt til, som man kunne ønske sig. Hvis man f.eks. ser på de ting, som regeringen lægger ned over folkeskolen af bindende karakter, det være sig kanon og lignende, så er et kønsperspektiv i hvert fald stort set fraværende.

Noget andet er, at der er interessante dele af PISA-undersøgelsen, der giver relevante informationer om netop dette forhold, som jeg heller ikke synes vi har set en særlig direkte opfølgning af.

Når vi er lidt bekymrede for at gå direkte med på SF's forslag, så er det, fordi vi har den oplevelse, at også universitetsforskningen og den forskningstilknudning, der kan være mulig til seminarierne, er for begrænset for selve kønsforskningen. Kønsforskningen står ikke særlig stærkt i Danmark, og derfor er risikoen, hvis man bare går lige på, at man får installeret nogle kønsstereotyper i undervisningen, som i virkeligheden er ret uhensigtsmæssige for det, vi gerne vil, nemlig sørge for, at der er en erkendelse af køns betydning både historisk og konkret, både fagligt inden for faget og i tilrettelæggelsen af fagene.

Kl. 17.05

Derfor håber vi, at forslaget og debatten her kan føre til, at der bliver en langt tydeligere både direkte kønsforskning og også kønsprofil på noget af den forskning, der finder sted i øjeblikket, både didaktisk, tilrettelæggelsesmæssigt og i forhold til uddannelse generelt.

Vores ønske er, at der bliver skabt et overblik over, hvordan køn direkte og indirekte spiller en rolle i folkeskolens undervisning både ved dens organisering, ved dens pædagogiske metoder og ved det faglige indhold i de enkelte fag og emner. Det synes vi må være et fundament for, at man kan gå videre med at sige, på hvilken

måde man så kan undervise i køn inden for de bestemte fag og emner.

Det står mig ikke helt lysende klart, hvad det er, regeringen har forpligtet sig til i dag, men det står mig dog klart, at der har været en god diskussion indtil videre og en anerkendelse af, at spørgsmålet om køn og erkendelse af køn vil betyde noget, og at der derfor vil blive taget initiativer.

Det synes jeg SF skal have stor ros for, men sådan som det foreligger, synes jeg, man skal lave udredningsarbejdet og den generelle gennemlysning, før man begynder at sætte køn ind i undervisningen, så vi ved præcis, hvad vi gør, og ikke bekræfter nogen stereotyper.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Sidste ordfører er fru Majbrit Berlau.

Majbrit Berlau (EL):

Jeg er rigtig glad for, at vi har fået taget hul på spørgsmålet om køn i undervisningen. Børn har også behov for at forstå de mekanismer omkring køn, der er i spil i reklamer, i bøger, i deres dagligdag generelt. De har behov for at diskutere, hvorfor vi i samfundet opfatter, at der er forskel på mænd og kvinder. Kønnets betydning er centralt for at kunne forstå, hvordan verden ser ud i dag, som forslagsstillerne også meget fornuftigt fremhæver.

Ligestillingsministeren har i fredags annonceret en kampagne, der skal klæde børn på til at forholde sig kritisk til de fremstillinger af kønsroller, som vi ser i samfundet i dag. Det er positivt, men det er langtfra nok, som jeg opfatter det, til at kunne sikre, at vi får en situation, hvor børn og dermed også voksne, når de bliver ældre, kan forholde sig kritisk til spørgsmålet om køn.

Jeg er fuldstændig enig i de kommentarer, der er faldet i debatten, om at forskning i køn er noget, vi simpelt hen er nødt til at intensivere yderligere i Danmark. Altså, det er jo næsten flovt at se de svenske og norske tilstande, se, hvor langt fremme de er på universiteterne med hensyn til kønsforskning, og når man så kigger på den danske universitetsverden, jamen så er det nærmest fraværende. Dermed ikke sagt, at jeg ikke anerkender de forskere, der rent faktisk bruger deres tid på det, men der er meget lidt støtte til det, og der er en meget lav prioritering af det.

Jeg synes, det er fornuftigt at sætte fokus på køn i alle fag i folkeskolen, og Enhedslisten væl-

ger at støtte det her forslag for at gøre det obligatorisk at have debatten, have dialogen om køn i alle fag i folkeskolen. Det er den eneste måde, sådan som jeg opfatter det, for ikke at have stereotyper om, hvordan køn skal være.

Men jeg synes, det er væsentligt, når vi har den her diskussion, at man tager udgangspunkt i, at der er mange forskellige kønsopfattelser. Det er det ene.

Det andet er, at køn altså ikke er noget naturgivent, men en konstruktion, noget, man socialiseres til igennem sit liv, og der kan folkeskolen også være med til at oppebære en stereotypi, så fremt den ikke er reflektiv over det.

Det er vigtigt at tage initiativer. Nu kan jeg så forstå, at SF's ikke lige bliver til noget, som det ser ud i øjeblikket. Regeringen har barslet med nogle initiativer, om end meget få og lidt diffuse. Jeg synes, det er vigtigt at vide, hvad regeringen vil, men jeg synes, vi skal holde fast på, at der er nødt til at være større fokus på det i læreruddannelsen. Der er nødt til at være meget mere forskning i det i universitetsverdenen, og hvad læreruddannelsen angår, er det jo helt konkret. Jeg ved jo, at der forhandles om læreruddannelsen. Om end jeg ikke selv er inviteret til de forhandlinger, ved jeg jo, at man diskuterer det i øjeblikket.

Der kan jeg kun opfordre dem, der diskuterer det, til at have fokus på det her, for det er klart, at lærerne skal have bedre redskaber til det. Derfor synes jeg også om SF's forslag om at skabe undervisningsmaterialer, sende det i udbud, så lærerne i samarbejde med deres elever i klassen kan være med til at bestemme, hvad det er for nogle forslag til undervisningsmaterialer, der skal bruges.

Kl. 17.10

Jeg synes alt i alt, at SF's forslag er fornuftigt. Vi støtter det i Enhedslisten. Vi synes godt, man kan gå skridtet videre, men SF's forslag er en god start.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren, og så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Anne Grete Holmsgaard.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil godt starte med at sige tak til de partier, der har støttet forslaget. Også tak til Det Radikale Venstre, selv om fru Margrethe Vestager jo sådan set gjorde opmærksom på, at vi kunne have et problem, fordi kønsforskningen er blevet udtyndet så kraftigt gennem de senere år, at vi må-

ske har mistet noget af den kapacitet, der skal til for at gøre det her på en god måde.

Jeg vil også godt sige tak til ministeren for, at han anerkender, at det her er et væsentligt problem.

Nu sagde den konservative ordfører jo, at der ikke var brug for udvalg, der var brug for handling. Så viste det sig alligevel undervejs i debatten med den konservative ordfører, at hun sådan set hellere ville have nogle flere udredninger end handlinger. Så jeg blev en anelse forvirret undervejs.

Ministeren sagde, han ikke var rede til noget udvalg, for han havde jo allerede i hvert fald to udvalg i gang. Det ene er udvalget om kulturbærende fag. Der vil jeg sige, at det var meget trist, at ministeren ikke bed til bolle med det samme og sagde, at naturligvis vil han sige til det her udvalg, at køn skal tænkes ind. Det var lidt tyndt efter min mening at sige, at han ville orientere udvalget om, at der havde været denne debat. Altså, hvis første del af ministerens indlæg skulle hænge godt sammen med anden del af hans indlæg, så måtte konklusionen være, at man må sige til udvalget om kulturbærende fag, at de skal tænke køn ind i det her, for ellers hænger det ikke sammen.

Nu er der sagt mange pæne ting om intentionerne også fra dem, der ikke vil stemme for forslaget, men intentionerne bliver jo ikke til ret meget positivt, medmindre man beslutter sig. Der kan det ikke hjælpe noget, at man kredser så meget om folkeskolens formålsparagraf om ligeværd eller den, der måske kommer ind og erstatter den nuværende om ligeværd, for det her kan jo ikke hænges op på formålsparagraffen alene. Det handler jo i høj grad om læreplanerne, som er det operationelle. Det er der, man for alvor siger, at man vil det her. Det er ikke bare noget, vi siger ved festlige lejligheder eller i pæne taler, vi holder i Folketinget eller andre steder. Vi vil simpelt hen have det ind.

I øvrigt er det jo i virkeligheden forbavsende, at det ikke allerede er inde. Vi har i Danmark været med til at bakke op om, at køn skulle mainstreames på alle områder i den offentlige sektor. Det er der holdt tonsvis af fine taler om. Men vi har bare ikke fået det ind med vægt i vores folkeskole. Jeg er klar over, at det er inde i et lille hjørne af de obligatoriske fag, men det er jo ikke inde generelt i de obligatoriske fag.

Vi ved alle sammen, og en del har sagt det heroppefra, at kønsidentitet dannes på et meget tidligt tidspunkt i livet, faktisk før man kommer

i folkeskolen, og undervejs mens man er i folkeskolen. Men det er jo også her, at man danner stereotyperne; det er også her, at man danner myterne eller går videre ud i livet med nogle myter, som fastlåser en selv, hvad enten man er dreng eller man er pige, for det er jo ikke sådan, at det kun er pigerne, der lider under det, det gør drengene faktisk også. De lider bare under det på forskellig måde.

Derfor mener jeg, at det er fuldstændig afgørende, at vi får det her ind i læreplanerne.

Nu nævnte ministeren ikke heroppefra af sig selv i hvert tilfælde det arbejde, der foregår med seminarieuddannelserne i øjeblikket, men jeg vil gerne have, ministeren i anden omgang kommer op og reflekterer over, hvad han vil gøre i forbindelse med den revidering, der er i gang af læreruddannelserne. Det er jo klart, at skal det her have en ordentlig effekt, handler det jo også om at få det ind i læreruddannelserne, så lærerne ikke bare bliver kastet ind i det her uden at have et ordentligt grundlag for at undervise.

Det med køn er ikke så enkelt, og det ved vi alle sammen, for vi har alle sammen været gennem mange diskussioner på det her område, og vi ved, at det i virkeligheden er meget svært at sætte ord på, hvad det er, der gør, at pigers identitet er anderledes end drengenes identitet. Hvad er det, der gør, at piger, som ministeren nævnte heroppefra, måske har en mere praktisk tilgang til de naturvidenskabelige fag, end drengene har, og derfor snubler over en uddannelse, som er tilrettelagt ud fra et helt andet perspektiv? Hvad er det, der gør det i hovederne på dem, der laver undervisningsmaterialerne, dem, der underviser på seminarierne? Altså, det at få sat begreber på det her er en proces, som man faktisk er nødt til at bruge tid på i uddannelsen og i undervisningen.

Kl. 17.15

Hr. Martin Henriksen var, måske ikke så overraskende for mig, meget bekymret for, om det her skulle stjæle tid fra anden undervisning i folkeskolen, men sådan er det jo ikke, for det her er et perspektiv, man lægger ned over sin undervisning, og det er noget, man integrerer både i sine undervisningsmaterialer og i sine undervisningsmetoder. Det tager undervisningen jo ikke længere tid af, den bliver bare anderledes til stor glæde for de børn, som ellers senere hen skal bokse med mange problemer, som handler om nogle forestillinger, de har fået videregivet, om hvad deres køn kan og ikke kan, og også om,

hvad deres køn aktivt forventes at gøre, hvad enten det er drenge eller piger.

Vi ved, når vi kommer hen i den anden ende af livet, at mange mænd er fanget i en voldelig handling, fordi de ikke forstår, hvad det egentlig er, der foregår, og fordi der ikke er grebet fat i dem i god tid. Vi skal bruge mange kræfter på at undervise og behandle de mænd på et senere tidspunkt for at undgå eller i hvert tilfælde minimere den systematiske og omfattende vold, der er mod kvinder og også mod børn.

Nogle af de her problemer kunne vi i høj grad løse op for, hvis vi tog det lille skridt, som det her i virkeligheden er, nemlig at få gjort køn obligatorisk i de obligatoriske fag i læreplanerne.

For min skyld behøver man jo ikke at bide sig fast i, at det er en bestemt form for udvalg. Det her kan håndteres på mange forskellige måder. Det skal gøres kvalificeret, men der var jo ikke noget i vejen for, at vi i princippet vedtog herinde, at vi vil have det ind i læreplanerne, og så lave en tidsplan for, i hvilken takt det kan lade sig gøre, og dermed også brugte det arbejde, der er lavet i andre udvalg.

Jeg siger det her, fordi bl.a. Venstres ordfører, selv om hun syntes, at intentionerne var gode nok, mente, at det med udvalg ikke var særlig godt. Vi kan selvfølgelig diskutere, om vi skal gøre det på den ene eller den anden måde. Det centrale i det her er, om der er et flertal, der vil ændre læreplanerne, eller om der ikke er et flertal. Det er sådan set det, der er det centrale her.

Venstres ordfører kom ligesom De Konservatives ordfører ind på de mange forskellige initiativer, der er taget bl.a. i Ligestillingsministeriet. Der er taget mange udmærkede initiativer. Problemet er bare, at vi ikke løser det her ved drypvise initiativer. Det, at man laver forskellige materialer, som måske, måske ikke kommer ud til nogle lærere, som måske, måske ikke er forberedt på overhovedet at bruge dem, løser ikke problemerne. Der er nødt til at være en meget mere systematisk tilgang. Der er givetvis noget i de materialer, der kan bruges. Det er jeg sådan set ikke i tvivl om der er. Jeg kender dem også. Men det gør det ikke ud for en systematisk tilgang til at få sat køn ind på skoleskemaet.

Jeg håber, at regeringspartierne ikke får låst sig så fast i vi alene klare det her, at de ikke er villige til at gå ind i en konstruktiv diskussion om det, for det er nødvendigt, og hvis de pæne ord om intentionerne er ægte ment, så må det jo også være resultatet af det, at man faktisk viser sig villig til at gå ind i at diskutere, hvordan det

her kan gennemføres, og i hvilken takt det kan gennemføres. Ellers har det jo desværre, og det ville være ærgerligt, mere festtalernes karakter.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om tilbud om ungdomsuddannelse til udviklingshæmmede unge og andre unge med særlige behov.

Af Tina Petersen (DF) m.fl.
(Fremsat 14/12 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Alle skal så vidt muligt have en kompetencegivende uddannelse, og vejene gennem uddannelsessystemet skal være så enkle og gennemskuelige som muligt, også for dem der har særlige behov. De ordinære uddannelses- og undervisningstilbud skal være så rummelige, at langt de fleste kan få udbytte af dem. Rummeligheden er allerede stor med det varierede udbud og med de eksisterende støtteordninger, så også mennesker med særlige behov kan udnytte tilbuddene, men det kan gøres bedre.

Kl. 17.20

Forslagsstillerne har ikke anvist den fornødne finansiering og heller ikke gjort det klart, hvilke indholds- og omfangsmæssige krav der skal stilles til et nyt selvstændigt ungdomsuddannelses-tilbud. Det fremgår heller ikke præcist, hvem målgruppen er for et sådant uddannelses-tilbud.

Men regeringen anerkender, at der er en gruppe unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov, som i dag ikke er i stand til at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse på trods af støttemuligheder og tilrettelæggelsesformer, der sigter på at kompensere for deres handicap.

Regeringen anerkender, at der er grundlag for at vurdere behovet for et særligt ungdomstilbud, målrettet udviklingshæmmede unge og andre unge med særlige behov, men vi skal have afklaret en række forhold, før der eventuelt kan fremsættes et lovforslag. Finansieringen må foregå inden for de kendte økonomiske rammer, som er aftalt for det kommende år, og hvad angår de følgende år, må eventuelle merudgifter naturligvis indpasses i de rammer, som vi til den tid aftaler med finanslovflektallet.

For at gøre en lang historie kort vil regeringen godt nedsætte en arbejdsgruppe til at belyse de eksisterende muligheder i de ordinære ungdomsuddannelser og belyse de særlige undervisnings- og uddannelses-tilbud for målgruppen, der findes, samt opstille relevante forslag til ekstra tilbud og ekstra krav, som kan sikre, at flere med særlige behov og flere udviklingshæmmede kan få en ungdomsuddannelse ligesom andre unge.

Regeringen vil altså gennem et sådant forbedrende udvalgsarbejde gerne søge at nå frem til et lovforslag, som kan fremsættes i den kommende folketingssamling.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Kan ministeren ikke bekræfte, at i Norge og Sverige har man allerede taget højde for denne problemstilling, og at Danmark derfor halter lidt efter på det her område i forhold til lande, som vi normalt sammenligner os med?

Mener ministeren ikke, at Dansk Folkepartis forslag alt andet lige er et skridt i den retning, som jeg også kan forstå ministeren efterlyser, og at vi derfor faktisk har mulighed for nu at komme op på samme niveau som de nordiske lande? Er ministeren ikke enig i det?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):
Som det fremgår af hr. Martin Henriksens forslag, er Danmark jo det land, der bruger flest penge på området, samtidig med at vi er det land, hvor færrest gennemfører en ungdomsuddannelse.